

Optimising work environments

EU strategisch kader voor gezondheid en veiligheid op het werk 2014-2020

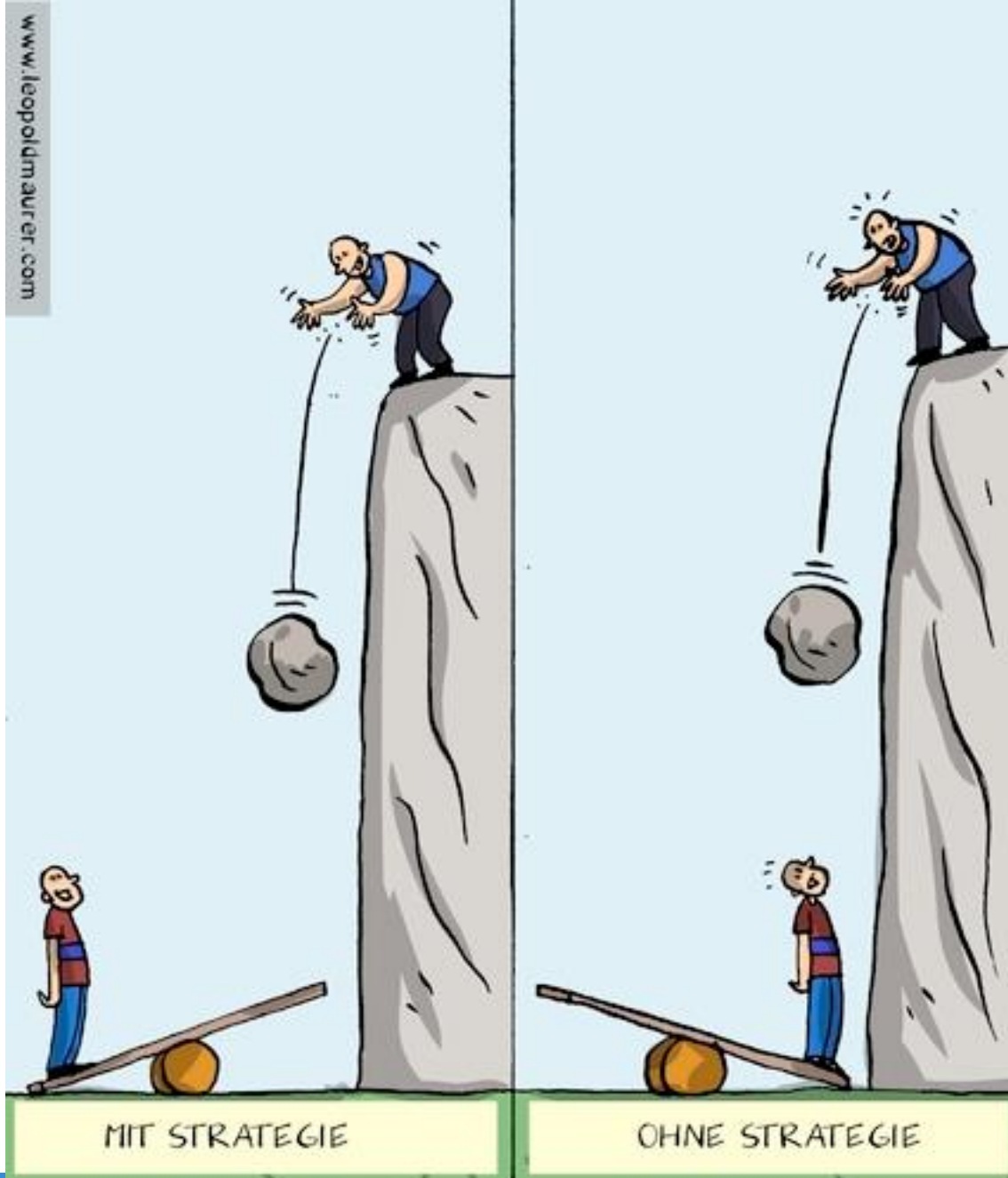
NAR: Belgische strategie voor Welzijn op het werk van 2014-2020

Nationale dagen BBvAg

13 november 2015

Documenten op internet

- European strategic framework: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=151>
- NAR advies
<http://www.cnt-nar.be/avis-2014.htm>

MIT STRATEGIE

OHNE STRATEGIE

Inhoud EU-document 6/6/2014

1. Inleiding – achtergrondsheets
2. Inventarisatie – voortgang en bestaande problemen omtrent gezondheid en veiligheid op het werk
3. Wat zijn de voornaamste uitdagingen?
4. De voornaamste strategische doelstellingen
5. EU-instrumenten
6. Tenuitvoerlegging van het strategisch kader voor OSH

Inleiding - situatieschets

- Strategisch doel voor de Eur. Commissie
 - Zorgen voor een veilige en gezonde werkomgeving voor 217 mio werknemers
 - Gelijke spelregels want gelijkaardige risico's
- Opgenomen in het verdrag art. 151 & 153
 - Richtlijnen met minimumvoorschriften
- Twee kerncomponenten
 - Uitvoerige EU-wetgeving
 - Meerjarenprogramma's (1978-2002) gevolgd door Europese strategieën (2002 – 2006 en 2007 – 2012)

Inleiding - situatieschets

- Belang van een nieuwe strategie
 - Verouderende bevolking
 - Voorkomen van arbeidsongevallen en beroepsziekten
 - Gezondheidsbevordering vanaf eerste tewerkstelling
 - Positieve impact op productiviteit, duurzaamheid van onze sociale zekerheid en concurrentievermogen
- Kosten-efficiëntie: returnratio's 1,26 - 2,89
- Evaluatie van de strategie 2007 – 2012
 - Bevestigt de waarde op het terrein
 - Er is een sterke steun van alle stakeholders
 - Aanpassing nodig voor veranderingen in werk en risico's

Inleiding - situatieschets

- Openbare raadpleging
 - > 500 reacties... ook van BBvAg, UEMS...
 - Noodzaak voor EU-coördinatie
 - Heel wat inhoudelijke suggesties
 - Verminder de administratieve lasten en nalevingskosten voor KMO's
 - Behoud van een hoog niveau van naleving van de OSH-beginselen ongeacht de grootte van een onderneming

Inleiding - situatieschets

- Waarmee werd rekening gehouden
 - Europees parlement
 - ACSH Raadgevend comité voor veiligheid en gezondheid op het werk
 - SLIC Comité van leiding van de EU arbeidsinspecties
- Conferentie over arbeidsomstandigheden van de voornaamste stakeholders 24 april 2014

Inleiding - situatieschets

- Parallel met dit strategisch kader
 - Evaluatie van de ganse EU-wetgeving over OSH (tegen eind 2015) i.k.v. REFIT-programma (Regulatory Fitness and performance)
 - Evaluatie van dit strategisch kader in 2016, ook in het licht van de Europa 2020-strategie

Inventarisatie voortgang & bestaande problemen omtrent gezondheid en veiligheid op het werk

- Laatste 25 jaar verbetering op OSH-vlak van wetgeving en beleidsmaatregelen in EU
- Meeste initiatieven in de OSH-strategie van 2007-2012 zijn afgerond
- De 27 lidstaten hebben een nationale OSH-strategie
- Er is een versterking van risicopreventiecultuur
- Vermindering van AO met 27,9 %
- Eurobarometerenquête:
 - 85 % van werknemers zijn tevreden over de gezondheid en veiligheid op hun werkplek
 - 77 % van de werknemers zegt te beschikken over informatie en/of opleiding over OSH

Inventarisatie – voortgang & bestaande problemen omtrent gezondheid en veiligheid op het werk

- Verbetering nodig want
 - 4000 dodelijke arbeidsongevallen per jaar
 - 3 mio arbeidsongevallen met > 3 dagen werkverlet
 - 24,2 % zegt: mijn gezondheid en veiligheid zijn at risk
 - 25 % zegt: mijn werk heeft een overwegend negatief effect op mijn gezondheid
 - Kosten arbeidsgerelateerd ziekteverlof in Duitsland: 460 mio ziektedagen = 3,1 % van het BBP
 - ...

Voornaamste uitdaging 1

Verbeteren van de implementatiestatus van de lidstaten, met name door **micro- en kleine ondernemingen** beter in staat te stellen om doeltreffende en efficiënte risicopreventiemaatregelen te nemen

- OiRA
- Eenvoudigere en meer efficiënte oplossingen zijn nodig

Voornaamste uitdaging 2

Verbeteren van de **preventie van arbeidsgerelateerde ziekten** door bestaande, nieuwe en opkomende risico's aan te pakken

- Kankers tgv beroepsblootstelling maken tss 4 en 8,5 % uit van alle kankers zou in 95.500 gevallen leiden tot de dood in EU-27
- Scheikundige stoffen (REACH en CLP)
- Asbestgebonden ziekten, longziekten, huidziekten, astma en andere chronische aandoeningen
- Electromagnetische velden

Voornaamste uitdaging 2

Verbeteren van de **preventie van arbeidsgerelateerde ziekten** door bestaande, nieuwe en opkomende risico's aan te pakken

- Potentiële negatieve effecten van
 - Innovatieve arbeidsorganisaties (constante connectiviteit, kortere jobs, atypische contracten, diversiteit, stress, ergonomische risico's...)
 - Biotechnologieën en groene technologieën
 - Nano-materialen en gebruik

Voornaamste uitdaging 3

Omgaan met **demografische** veranderingen

- Aandeel van oudere werknemers neemt toe
- Verlenging van arbeidsleven nodig voor betaalbaarheid van pensioenen
- Aangepaste arbeidsomstandigheden zijn nodig
- Duurzaam arbeidsleven: gezonde en veilige omgeving
- Bevorderen van een preventiecultuur is essentieel
- Aanpassing van werkplek en werkorganisatie
- Re-integratie- en revalidatiemaatregelen die zorgen dat werknemers snel terug aan het werk gaan om zo permanente uitsluiting van de arbeidsmarkt te voorkomen

Strategische doelstelling 1

Verdere consolidatie van **nationale strategieën**

Acties

- De nationale OSH-strategie herbeoordelen
- Database van nationale strategisch kaders
- Contactpunten voor nationale strategieën benoemen
 - Wie? Commissie, EU-OSHA, ACSH en SLIC

Strategische doelstelling 2

Naleving van OSH-wetgeving, met name door **micro- en kleine ondernemingen** bevorderen

Acties

- OiRA ondersteunen en andere IT hulpmiddelen met steun van ESF en EU-OSHA
- Goede praktijken inventariseren en uitwisselen
- Bewustwordingscampagnes blijven organiseren

Strategische doelstelling 3

Betere handhaving van de OSH-wetgeving door de lidstaten

- Inspecteurs moeten facilitators worden
- Rol in zwartwerk
- OSH-training voor inspecteurs

Acties

- Capaciteit van de arbeidsinspecties in kaart brengen
- Uitwisseling en training
- Effectiviteit beoordelen van sancties en boetes en zoeken naar 'zachte handhavingsmaatregelen'

Strategische doelstelling 4

Bestaande **wetgeving vereenvoudigen**

REFIT uitvoeren tegen eind 2015 als onderdeel van de evaluatie van strategisch kader in 2016

Acties

- In kaart brengen van mogelijke vereenvoudigingen of verlichting van onnodige lasten
- Hoe de uitvoering van risicobeoordeling vereenvoudigen voor KMO's met weinig risico

Strategische doelstelling 5

Aandacht besteden aan de **vergrijzing**, opkomende **nieuwe risico's**, de **preventie** van arbeidsgerelateerde ziekten en beroepsziekten

Acties

- Een netwerk oprichten van OSH-professionals en wetenschappers
- Is er behoefte aan een onafhankelijk wetenschappelijk adviesorgaan voor Commissie?
- Inventarisatie en uitwisseling van good practices inzake specifieke categorieën werknemers (jong, oud, vrouw...)

Strategische doelstelling 5

Acties

- Bevorderen van **revalidatie- en re-integratiemaatregelen** door implementatie van de resultaten van proefproject van EU parlement voor oudere werknemers en de campagne 'Gezonde werkplek' in 2016-2017'
- Good practices inzake de preventie van **geestelijke gezondheidsproblemen** op het werk in kaart te brengen en verspreiden

Strategische doelstelling 6

Het verzamelen van **statistieken** verbeteren en de **informatiebasis** uitbouwen

Acties

- De kwaliteit van gegevens over AO beoordelen
- Tegen eind 2016 opties onderzoeken voor verbeteren van beschikbaarheid en vergelijkbaarheid van gegevens over beroepsziekten op EU-niveau
- Bespreking starten over oprichting van een gemeenschappelijke database over beroepsmatige blootstelling

Strategische doelstelling 6

Het verzamelen van statistieken verbeteren en de informatiebasis uitbouwen

Acties

- Vòòr 2016 betere informatievoorziening over kosten en baten van OSH
- Vòòr 2016 scorebord ontwikkelen met beleids- en prestatieindicatoren voor bewaken van het EU-kader voor 2014-2020

Strategische doelstelling 7

Zorgen voor een betere **coördinatie** van inspanningen in **EU- en internationaal** verband t.a.v. OSH en samenwerken met internationale organisaties

De rol van de **EU als benchmark** voor OSH beleid om zodoende wereldwijd de arbeidsongevallen en beroepsziekten terug te dringen

Acties

- Kandidaat-lidstaten ondersteunen om hun OSH-wetgeving te aligneren
- Meer samenwerking met ILO, WHO en OESO

EU-instrumenten

1. Wetgeving
2. EU-middelen
3. Sociale dialoog
4. Communicatie en voorlichting
5. Synergie met andere beleidsterreinen
 - Onderwijs
 - Onderzoek
 - Volksgezondheid
 - Omgeving
 - Industriebeleid
 - Gelijkheid

Tenuitvoerlegging van het strategisch kader voor OSH

- Openbare discussie met de key-stakeholders en hen betrekken bij de uitvoering van de acties
- Review in 2016
- Monitoring van de implementatie via bestaande fora en alle relevante belanghebbenden

De Belgische situatie

- Heeft niet gewacht op de EU
- NAR-advies 1917 van 25 nov. 2014: Nationaal profiel voor veiligheid en gezondheid op het werk
- NAR-advies 1918: Nationale strategie inzake welzijn op het werk 2014-2020

Vijf krachtlijnen voor 2014-2020

1. Ambitieuw inzetten wat betreft arbeidsongevallen en beroepsziekten
2. Ambitieuw inzetten wat betreft gezondheidsproblemen veroorzaakt door het werk
3. Bescherming van kwetsbare groepen
4. Bescherming over de hele loopbaan
5. De aanpak van nieuwe risico's

Plan van aanpak: 9 elementen

1. Een kwalitatieve regelgeving
2. De versterking van de toegevoegde waarde van de externe diensten
3. De rol van de overheid
4. Focus op de hiërarchische lijn en werknemers zelf
5. Versterking van de werking van de inspectiediensten

Plan van aanpak: 9 elementen

6. Acties van de inspectie rond knelpunten in veiligheidswetgeving
7. Aanpak van recidive werkgevers na ernstige AO en meervoudige beroepsziekten
8. Belang van het sociaal overleg
9. Gekaderd in een sterk Europees beleid

Conclusie

- Strategie is lange termijn
- Is engagement van sociale partners en opeenvolgende regeringen
- Wordt geleidelijk uitgevoerd
- Wat er niet in staat is vaak ook belangrijk!!

Conclusie

- Wat zal de toegevoegde waarde zijn van arbeidsgeneeskunde voor werknemer, werkgever en maatschappij??
- Rol van de arbeidsgeneeskunde wordt:
- Er mee voor zorgen dat mensen, al of niet met een beperking, langer kunnen werken in goede werkomstandigheden